

CHÍNH SÁCH THỨC ĐẨY KINH TẾ THÔNG QUA PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC TẠI SINGAPORE

● LƯƠNG THỊ NGỌC DANH

TÓM TẮT:

Từ sau khi tách khỏi Malaysia năm 1965, Singapore đã vươn mình, trở thành một trong những trung tâm thương mại, tài chính lớn nhất thế giới. Nhận thấy Singapore là đất nước nghèo về tài nguyên thiên nhiên, các nhà hoạch định chính sách Singapore đã quyết định đầu tư vào nguồn nhân lực, đặc biệt là nguồn nhân lực chất lượng cao để phục vụ cho phát triển kinh tế. Thực tế, Singapore đã rất thành công trong việc đào tạo và thu hút nguồn nhân lực. Bài viết này phân tích những chính sách giáo dục - đào tạo và thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao nhằm phát triển đất nước.

Từ khóa: Singapore, trung tâm thương mại - tài chính lớn, chính sách giáo dục - đào tạo, nguồn nhân lực chất lượng cao.

1. Chính sách phát triển giáo dục - đào tạo của Singapore

Chính phủ Singapore luôn dành sự quan tâm đặc biệt dành cho giáo dục. Điều này phản ánh rõ ràng qua chính sách chú trọng đào tạo nguồn nhân lực trong nước với ngân sách lớn đầu tư cho giáo dục và chính sách tuyển dụng và bồi dưỡng, đãi ngộ giáo viên.

Ngân sách nhà nước hàng năm chi cho giáo dục tăng rất nhanh: năm 2000 là 5,87 tỷ đô la Singapore (SGD), sau 5 năm, năm 2010 con số đầu tư này đã đạt gần gấp 2 lần: 9,88 tỷ SGD và năm 2017 đã tăng tới mức 12,68 tỷ SGD (Bảng 1).

Song song với ngân sách đầu tư là chính sách đào tạo và thu hút giáo viên giỏi. Theo cách lý giải của những nhà nghiên cứu giáo dục

Singapore, nền tảng cho sự thành công về giáo dục ở Singapore là chương trình đào tạo mạch lạc, logic được áp dụng ở mọi trường học và một yếu tố cốt lõi không thể thiếu được là đội ngũ giáo viên giỏi, những nhà lãnh đạo và quản lý giáo dục hiệu quả. Sau đây là những yếu tố chính dẫn đến thành công của Singapore trong việc gây dựng đội ngũ giáo viên giỏi và những nhà lãnh đạo giáo dục tài ba, hiệu quả. Cụ thể như sau:

1.1. Chính sách tuyển dụng

Bộ Giáo dục và Đào tạo chọn lọc những giáo viên tiềm năng từ 1/3 số học sinh học giỏi nhất ở cấp 3 để đảm bảo các giáo viên tương lai có thành tích học tập tốt. Tuy nhiên, Singapore cũng chú trọng mức độ cam kết và gắn bó với nghề. Giáo viên sẽ được nhận 60% lương khi được cử đi đào

Bảng 1. Chi tiêu của chính phủ Singapore cho giáo dục qua một số năm

Đơn vị tính: Nghìn đô la Singapore

Hạng mục chi tiêu	Năm 2000	Năm 2005	Năm 2010	Năm 2015	Năm 2016	Năm 2017
Tổng chi tiêu của chính phủ cho giáo dục	5 867.507	6.082.278	9 875 445	11.934.956	12.468.854	12.680.000
Chi thường xuyên	4.276.896	5.215.299	8.998.709	11.235.741	11.812 194	12 022 000
Cấp tiểu học	995.279	1.125 876	1 839.190	2.457.901	2.563 211	2.754.348
Cấp trung học cơ sở và cao đẳng	1.166.827	1.566.402	2.568.469	3.106.955	3.176.978	3.245.653
Đào tạo nghề	148.416	203 973	328.067	432.961	459 931	471.267
Cấp đại học	1.506.313	1.765 894	3 554 419	4.302.171	4.569.272	4.296.978
Các trường đại học	898.505	1.058 239	2 305 921	2 897 770	3 138.310	2.902.596
Học viên quốc gia về giáo dục	83.753	84.722	123.625	86.526	80.29	84.25
Đại học đa ngành	524.055	622.933	1.124.873	1.317.875	1.350.672	1.310.132

Nguồn số liệu: Chi tiêu chính phủ Singapore vào lĩnh vực giáo dục (1960-2017), Cơ quan Thống kê quốc gia Singapore

ạo. Lòng yêu nghề được nuôi dưỡng và phát hiện thông qua những khóa thực tập và những giáo viên có lòng yêu nghề thực sự sẽ được nhận ngay cả khi họ chuyển từ công việc khác sang.

1.2. Chính sách đào tạo

Tất cả các giáo viên ở Singapore được đào tạo về chương trình giáo dục quốc gia tại Viện Giáo dục quốc gia thuộc Đại học Công nghệ Nam Dương, theo hình thức khóa học diplom hoặc học đại học, tùy theo trình độ của họ. Ngoài ra, có sự kết hợp chặt chẽ giữa Viện Giáo dục và các trường học để đảm bảo các giáo viên có kinh nghiệm sẽ kèm cặp các giáo viên mới trong một số năm đầu.

1.3. Chế độ thù lao

Mỗi năm, Bộ Giáo dục và Đào tạo Singapore đánh giá mức lương khởi điểm của một số nghề nghiệp và có thể điều chỉnh lương đối với các giáo viên bắt đầu sự nghiệp để đảm bảo rằng công việc

giảng dạy cũng hấp dẫn đối với các sinh viên mới tốt nghiệp như những ngành nghề khác. Ngoài ra, các giáo viên còn có cơ hội nâng cao trình độ và trau dồi chuyên môn theo nhiều cách khác nhau trong quá trình công tác

1.4. Chính sách phát triển chuyên môn

Các giáo viên được quyền sử dụng 100 giờ cho phát triển nghề nghiệp hàng năm theo cách mà giáo viên chọn. Họ có thể tham gia các khóa học về chuyên môn hoặc phương pháp sư phạm nhằm hướng tới bằng cấp cao hơn. Tuy nhiên, phần lớn quá trình phát triển chuyên môn đều xuất phát từ trường mà giáo viên công tác và được dẫn dắt bởi những người quản lý và phát triển nguồn nhân lực. Những người quản lý này có nhiệm vụ tìm hiểu xem trong trường đang có vấn đề gì, chẳng hạn: vấn đề liên quan đến kết quả học tập của môn toán hoặc áp dụng cách thức mới như: dạy học gắn với dự án thực tiễn hoặc ứng dụng ITC trong

giảng dạy. Mỗi trường học có một quỹ hỗ trợ giáo viên để phát triển nghề nghiệp, bao gồm cả việc thay đổi tư duy hoặc cách tiếp cận thông qua những chuyến công tác ra nước ngoài để học hỏi và tích lũy kinh nghiệm. Vào cuối năm 2010, Singapore đã thành lập trung tâm giáo viên Singapore để khuyến khích các giáo viên chia sẻ kinh nghiệm và những cách làm tốt nhất.

1.5. Đánh giá kết quả công tác và khen thưởng

Tương tự như các nghề nghiệp khác ở Singapore, kết quả giảng dạy của giáo viên được đánh giá hàng năm bởi một nhóm chuyên gia dựa trên nhiều tiêu chí, bao gồm đóng góp về mặt trau dồi kiến thức và nhân cách cho học sinh, cộng tác với phụ huynh và cộng đồng, trao đổi kinh nghiệm và giúp đỡ đồng nghiệp và đóng góp chung cho nhà trường. Giáo viên có kết quả xuất sắc sẽ nhận được phần thưởng từ quỹ phần thưởng của nhà trường.

1.6. Chính sách phát triển nghề nghiệp

Những người có năng lực làm giáo viên sẽ được đào tạo chứ không phải để phát triển tự phát. Sau 3 năm giảng dạy, giáo viên sẽ được đánh giá hàng năm để xem họ phù hợp với vai trò nào trong các vai trò sau: giảng viên, chuyên gia thiết kế chương trình hay lãnh đạo nhà trường. Những giáo viên có tiềm năng trở thành lãnh đạo nhà trường sẽ được chuyển sang nhóm lãnh đạo cấp trung và được đào tạo để có thể sẵn sàng nhận chức vụ mới. Kết quả làm việc của những lãnh đạo cấp trung được đánh giá để có thể chuẩn bị đảm nhận vai trò hiệu phó và sau đó là hiệu trưởng. Mỗi giai đoạn đòi hỏi những kinh nghiệm và khóa đào tạo khác nhau để có thể giúp các giáo viên có tiềm năng có thể đảm nhiệm vai trò lãnh đạo và phát triển nhà trường. Các chuyên gia giáo dục Singapore luôn thấu hiểu rằng để có chất lượng giáo dục cao và thành tích học tập tốt cần phải có các thầy hiệu trưởng tài ba, làm việc hiệu quả.

Bằng việc đầu tư cho tuyển dụng các giáo viên có chất lượng cao và tạo cho họ cơ hội được đào tạo và được hỗ trợ liên tục, Singapore chưa bao giờ phải đối mặt với chất lượng giáo dục giảm sút

hoặc các giáo viên và ban giám hiệu các trường làm việc không hiệu quả.

Ngoài ra, Singapore cũng luôn có những chính sách phòng ngừa những biến động có thể có và chuẩn bị kỹ càng cho tương lai. Thật vậy, mặc dù là một quốc gia thoát khỏi Thế giới thứ 3 để sánh vai với các nước giàu có và có hệ thống giáo dục hiệu quả làm động lực cho nền kinh tế toàn cầu nhưng Singapore không hề "ngủ quên trong chiến thắng" mà lo là những vấn đề có thể nảy sinh. Nhận thấy đổi mới là chìa khóa của sự phát triển kinh tế và đối với tư duy cũng như những kỹ năng mới cần phải có để thúc đẩy đổi mới Singapore đã đưa là khung chính sách giáo dục mới. Trường học sáng tạo, toàn quốc học tập đã trở thành mục tiêu rõ ràng và được toàn dân ủng hộ nhằm đảm bảo công cuộc cải thiện giáo dục liên tục của Singapore.

2. Chính sách thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao của Singapore

Một trong các phương pháp để đón nhận nguồn lao động chất lượng cao là thu hút học sinh, sinh viên đến học, sau đó ở lại làm việc. Giáo dục Singapore là kênh thu hút nguồn học sinh, sinh viên nước ngoài hết sức hữu hiệu quả. Ngoài hệ thống giáo dục bài bản, Chính phủ Singapore còn miễn xét thi thực cho du học sinh quốc tế, không đòi hỏi phải chứng minh tài chính, chi phí học tập, sinh hoạt ở Singapore lại hợp lý so với các nước Âu Mỹ, môi trường học tập hiện đại, các ngành nghề đào tạo đa dạng. Sinh viên nước ngoài học tập tại Singapore nếu không đủ điều kiện tài chính sẽ được Chính phủ hỗ trợ. Sau khi tốt nghiệp, sinh viên phải cam kết ở lại làm việc 3-6 năm. Bằng cách này, Singapore luôn có nguồn lao động chất lượng cao được bổ sung hàng năm.

Đặc biệt, Singapore còn mở ra cơ hội cho người lao động nước ngoài được làm việc tại khu vực công. Trong khi ở hầu hết các nước, người nước ngoài dù tài giỏi đến mấy cũng rất khó có cơ hội được làm việc trong các cơ quan nhà nước thì ở Singapore, người lao động chỉ cần có năng lực là hoàn toàn có thể được làm việc trong khu vực công (Bảng 2).

Bảng 2. Tổng số lao động nước ngoài tại Singapore

Đơn vị tính: người

Năm	Số lượng lao động
2013	1.321.600
2014	1.355.700
2015	1.387.300
2016	1.393.000
2017	1.368.000
2018	1.386.000

Nguồn: Số liệu thống kê, Bộ Lao động Singapore, 2019

Mức lương mà Singapore đưa ra cho lao động nước ngoài cũng vô cùng hấp dẫn. Singapore quy định rõ, lương của lao động bình thường ở Singapore chỉ khoảng 2.000 USD/tháng. Nhưng với lao động nước ngoài có kỹ năng, tay nghề, ngoài việc được hưởng lương theo mức của các nhân tài, còn được phép đưa người thân sang sống cùng, được cấp giấy phép định cư và nhập quốc tịch tại Singapore.

Trả lương cao là biện pháp không chỉ có Singapore áp dụng. Tuy nhiên, điểm khác biệt là,

Singapore có một chính sách rõ ràng để thực hiện điều này. Các bộ trưởng Singapore có mức lương cao hơn tất cả các bộ trưởng ở những quốc gia giàu có nhất. Năm 2016, Thủ tướng Lý Hiển Long đã quyết định tăng lương cho các bộ trưởng phải bằng với mức lương của 6 người đứng đầu các ngành nghề trong khối tư nhân. Ngoài việc tạo sự yên tâm cho lãnh đạo, chính sách này còn góp phần hạn chế nạn tham nhũng, minh bạch hóa chính phủ, đồng thời tạo điều kiện để các bộ trưởng dành tâm sức cho công việc quản lý, hoạch định chính sách.

Ngoài ra, Singapore cũng tập trung đầu tư, phát triển cơ sở hạ tầng để thu hút các công ty nước ngoài đặt trụ sở. Đây cũng là một trong những nguyên nhân khiến Singapore thu hút được lao động nước ngoài đến sinh sống và làm việc.

3. Kết luận

Singapore đã rất thành công trong việc xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao thông qua việc không ngừng cải thiện chất lượng giáo dục trong nước và thu hút lao động chất lượng cao từ nước ngoài. Trong bối cảnh nền kinh tế tri thức chuyển sang nền kinh tế số và nguồn nhân lực càng ngày càng đóng vai trò quan trọng nhằm thúc đẩy tăng trưởng kinh tế và phát triển thì kinh nghiệm của Singapore thực sự hữu ích đối với các quốc gia khác trên thế giới ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Bộ Lao động Singapore, <https://www.mom.gov.sg/documents-and-publications/foreign-workforce-numbers>, truy cập ngày 20/6/2019.
2. Center for Global Education. *How Singapore Developed a High-Quality Teacher Workforce*, truy cập ngày 20/6/2019.
3. Ngân hàng Thế giới, <https://data.worldbank.org/indicator/SE.XPD.TOTL.GD.ZS?locations=SG> truy cập ngày 20/6/2019.
4. Tạp chí Tổ chức nhà nước. *Chính sách thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao trong khu vực công ở Singapore*, truy cập ngày 20/6/2019.

Ngày nhận bài: 13/6/2019

Ngày phản biện đánh giá và sửa chữa: 23/6/2019

Ngày chấp nhận đăng bài: 3/7/2019

Thông tin tác giả:

TS. LƯƠNG THỊ NGỌC OANH

Khoa Kinh tế Quốc tế, Trường Đại học Ngoại thương

PROMOTING THE ECONOMIC GROWTH THROUGH HUMAN RESOURCES DEVELOPMENT POLICIES OF SINGAPORE

● **Ph.D LUONG THI NGOC OANH**

Faculty of International Economics, Foreign Trade University

ABSTRACT:

Since its separation from Malaysia in 1965, Singapore has grown to become one of the largest commercial and financial centers in the world. Realizing that Singapore is poor in the sense of the natural resources, Singaporean policymakers have decided to invest in human resources, especially high-quality human resources for Singapore's economic development. In fact, Singapore has been very successful in training and attracting human resources. This article analyzes education and training policies and high quality human resources attraction policies of Singapore.

Keywords: Singapore, a large commercial and financial center, education and training policy, a high quality human resource.